

Moje telo, moje pravice – stopi korak naprej, če je res tako

Cilj:

- Udeleženci razumejo, kako pomembno je, da lahko sami odločajo o svojem telesu, in se zavejo, kako kršenje njihovih spolnih in reproduktivnih pravic vpliva nanje in njihovo zdravje.
- Udeleženci razumejo cilje kampanje Moje telo, moje pravice in se počutijo motivirani za sodelovanje v kampanjskih aktivnostih.

Čas:

1 šolska ura

Ciljna skupina:

Srednješolci, študenti

Potrebščine:

Kopije primerov, klobčič volne ali vrvice

POTEK AKTIVNOSTI

ZAČETNA AKTIVNOST:

Udeleženci naj se postavijo v krog. Vprašajte jih, na kaj pomislijo ob besedni zvezi »Moje telo, moje pravice«. Prvi, ki pove asociacijo, dobi klobčič volne/vrvice, ki ga drži v rokah. Ko naslednji (ne nujno sosed/a) pove asociacijo, mu poda klobčič, vendar še vedno drži vrvice. Klobčič si udeleženci nato podajajo med sabo, dokler nima vsak v roki vrvice in je stkana mreža. Vprašajte jih, zakaj so pajkove mreže posebne (ker so tako trdne). Povejte jim, da so stkali mrežo zaupanja, ki naj bo tako trdna kot pajkova mreža.

OSREDNJA AKTIVNOST:

Stopi korak naprej, če je res tako ...

Namen aktivnosti je, da se udeleženci začnejo zavedati, kaj je biti v vlogi diskriminiranih oseb, v tem primeru oseb, ki so jim kršene spolne in reproduktivne pravice.

Udeleženci naj se postavijo v ravno vrsto. Pred tem poskrbite, da je v prostoru/razredu dovolj prostora, da se lahko pomikajo naprej (10 korakov). Ko se razvrstijo, jim razdelite kopijo opisa oseb – vsak dobi en opis, ki naj ga ne pokaže drugim. Ko ima vsak svojo vlogo (če je premalo primerov, lahko eno osebo razdelite večkrat – aktivnost je zaradi tega lahko še bolj zanimiva)

in je prebral opis, jih prosite, naj zaprejo oči in utihnejo. Predstavljajo naj si, kako je biti ta oseba. Pri tem jim lahko postavite oporna vprašanja:

- *Kakšno je bilo tvoje otroštvo? Kje si živel/a? Kakšne igre si se igral/a? Kaj so delali tvoji starši?*
- *Kakšno je tvoje življenje zdaj? S kom se družiš?*
- *Kje živiš? Koliko zaslužiš? Kaj počneš v prostem času? Greš kdaj na dopust?*
- *Česa se veseliš v prihodnosti? Česa te je strah?*

Povejte jim, da boste zdaj prebrali različne situacije in trditve. Vsakič, ko kateri od udeležencev na situacijo/trditev lahko odgovori z »da«, naj stopi korak naprej; če odgovori z »ne«, naj ostane tam, kjer je. Počasi prebirajte situacije s spodnjega seznama in po vsaki naredite malo premora, da lahko stopijo korak naprej in se razgledajo po drugih.

Trditve:

- *Zdravnika lahko obiščeš, kadarkoli ga potrebuješ.*
- *Veš, kje dobiti zdravstvene informacije, npr. kaj je kontracepcija, kako si pomagati ob bolečih menstruacijah, na koga se obrniti, če imaš vnetje spolovil.*
- *Nikoli nimaš težav ali se počutiš diskriminirano zaradi svojega izgleda, načina oblačenja ali obnašanja.*
- *Svobodno se odločaš o svojem telesu.*
- *Svobodno se odločaš o svoji spolnosti.*
- *Lahko se zaljubiš in poročiš, s komer želiš.*
- *Lahko se sam/a odločiš, ali boš imel/a otroke in kdaj.*
- *Ni te strah, da boš zaradi tega, kar si, žrtev nasilja.*
- *Imaš občutek, da te družba in okolica spoštuje.*
- *Tvoje življenje je zanimivo in o svoji prihodnosti razmišljaš zelo pozitivno.*

ZAKLJUČNA AKTIVNOST:

Razprava

Ko preberete vse trditve, udeležence prosite, naj ostanejo, kjer so, in se ozrejo okrog sebe. Nekaj naključnih udeležencev vprašajte, kaj je njihova vloga in kako so se med aktivnostjo počutili.

Nato udeležence prosite, naj si zapomnijo, kje so stali, in se posedejo nazaj v krog (tako lahko izstopijo »iz vloge«). Aktivnost zaključite z razpravo, kaj se je sploh zgodilo in kaj so se naučili.

- *Kako ste se počutili, ko ste stopili korak naprej ali pa ste ostali na mestu?*
- *Tisti, ki so velikokrat stopili korak naprej – kdaj ste ugotovili, da se drugi ne premikajo tako hitro kot vi?*
- *Ali je bilo težko igrati vlogo?*
- *Je bila ta aktivnost tudi odsev naše družbe? Kako?*
- *Katere pravice so bile izpostavljene pri aktivnosti?*

- Kako nespoštovanje spolnih in reproduktivnih pravic lahko vpliva na vsakdanje življenje posameznikov?
- Zakaj je pomembno, da spoštujemo te pravice?

Gradiva za izvedbo delavnice

OPISI OSEB

Si muslimansko dekle in živiš z globoko vernimi starši.	Si 17-letno romsko dekle in nimaš dokončane osnovne šole.
Si sin ameriškega veleposlanika v državi, kjer trenutno dela tvoj oče.	Si 30-letna samska ženska z lastnim stanovanjem in dobro plačano službo.
Si mlado dekle, noseča in neporočena v državi, kjer imaš dostop do zdravstvenih storitev le v spremstvu moža ali staršev.	Si hči kmeta v oddaljeni gorski vasici.
Si begunka iz Afrike, ki trenutno živi v begunskem centru v Evropi.	Si mlado dekle iz Afganistana. Pri 11 letih so te prodali 30-letnemu možu.
Si 45-letna brezdomka.	Si hči direktorja banke in študiraš ekonomijo.
Si manekenka, po rodu iz Ukrajine.	Si 35-letna poročena ženska, mati dveh otrok, nisi zaposlena, ker skrbiš za otroke.
Si fant, star 21 let, brez staršev, zato delaš in skrbiš za svoji dve mlajši sestrici.	Si 24-letni samski moški, okužen z virusom HIV.
Si 14-letnik iz globoko verne judovske družine; kmalu ti bodo obrezali spolovilo.	Si invalidni študent, ki se lahko giblje samo s pomočjo invalidskega vozička.

Aktivnost je prirejena po priročniku za učenje človekovih pravic Kompas.